

Pieces. ikke programmer

Piecet som enhed for kreativ kognition i Aesthetic Computer

@jeffrey

Aesthetic.Computer

ORCID: 0009-0007-4460-4913

<https://aesthetic.computer>

[arbejdsudkast — ikke til citation]

Abstrakt. Aesthetic.Computer kalder sine interaktive programmer *pieces*—ikke skitser, patches, scripts eller apps. Denne artikel argumenterer for, at ordvalget ikke er kosmetisk. Det importerer en ramme fra musik og billedkunst, hvori et kreativt værk er en *forfattet, opførbar, iterérbar artefakt* snarere end en specifikation for en maskine. Vi sporer genealogien for piecet som computationel enhed, sammenligner det med Processing-skitsen, Max/MSP-patchen, Unix-processen, Smalltalk-imaget og Jupyter-notebooken. Vi undersøger derefter, hvad AC pieces faktisk er: enkelt-fil URL-adresserbare programmer med en livscyklus (*boot, paint, act, sim, leave*), der afspejler perception-handling-cyklussen hos legemliggjorte agenter [Varela et al., 1991]. Vi argumenterer for, at navngivning og design omkring piece-konceptet—snarere end programkonceptet—producerer kvalitativt anderledes relationer mellem forfattere, platforme og publikum: én hvori software øves, ikke bare udrulles.

1. INTRODUKTION

Da Turing definerede beregning i 1936, kaldte han det grundlæggende objekt et “beregneligt tal” produceret af en “maskine” [Turing, 1936]. Ordet *program*—fra det græske *programma*, en offentlig meddelelse eller skriftlig bekendtgørelse—indtrådte i computing som en naturlig

udvidelse af denne bureaukratiske indramning: et program er et sæt instruktioner, en plan der skal eksekveres. Programmer er korrekte eller ukorrekte. De kompilerer, eller de gør ikke. De udrulles, ikke opføres.

Historien om kreativ computing har delvist været en langsom erosion af denne indramning. Processing-

skitsen [Reas and Fry, 2007] erstattede programmet med noget engangs og eksplorativt. Max/MSP-patchen [Puckette, 1988] erstattede kildefilen med en levende dataflow-graf. Scratch [Resnick et al., 2009] erstattede instruktionssekvensen med snappende blokke. Hver omdøbning var også et redesign: den nye enheds affordances bar nye antagelser om, hvem der laver ting, hvor lang tid de tager, og hvad der tæller som færdigt.

Aesthetic.Computer kalder sine programmer *pieces* [@jef-frey, 2026a]. Denne artikel undersøger, hvorfor det betyder noget.

2. GENEALOGI OVER KREATIVE ENHEDER

2.1 Det musikalske piece

I musik er et *piece* et komplet, forfattet værk, der eksisterer i mindst to former: partituret (symbolsk specifikation) og opførelsen (instantiering). Disse er ikke identiske—opførelser adskiller sig, partiturer fortolkes, og pieces akkumulerer varianter over tid. Et piece er aldrig udtømt af nogen enkelt opførelse. Det er også socialt situeret: pieces har navne, forfattere, premierer og kanoner. De undervises, analyseres, coveres og glemmes.

Denne dualitet—specifikation og opførelse, tekst og udførelse—er fraværende fra programkonceptet. Et program identificeres typisk med sin kildekode (eller binær). Dets “opførelse” er tilfældig; hvad der betyder noget, er om outputtet er korrekt.

2.2 Processing-skitsen

Processing-skitsen [Reas and Fry, 2007] importerede det kunstneriske register bevidst. Ordet *skitse* signalerer ufuldstændighed, udforskning og iteration. Skitser udrulles ikke; de deles, bygges videre på eller opgives. Processing-miljøet forstærkede dette med et IDE organiseret omkring at skrive, køre og eksportere—en cyklus tættere på tegning end ingeniørkunst.

Skitsemodellen havde grænser: skitser er lokale filer, ikke URL'er. De distribueres ikke socialt af platformen. Deres livscyklus ender ved vinduesluk.

2.3 Max/MSP-patchen

Max's *patch* [Puckette, 1988, 1996] er en dataflow-graf snarere end en kontrolflow-sekvens. Patches konstrueres rumligt, gennem forbindelse snarere end inskription. De er iboende performative: en Max-patch er ikke meningsfuld, før den kører, og dens opførelse defineres af de levende data, der flyder gennem den. Dette gør patches tættere på instrumenter end programmer—de spilles, ikke eksekveres.

Patches er også efemære på en specifik måde: at lukke en patch og genåbne den returnerer den samme struktur, men opførelsestilstanden er væk. Patchen er partituret; den kørende instans er opførelsen.

2.4 Unix-processen

Unix-*processen* er et anderledes koncept: ikke kildekode eller binæren, men den kørende instans—et program i eksekvering, med sit eget adresserum, filbeskrivere og PID. Processen er opførelsen, ikke partituret. Unix-filosofien (ét værktøj, ét job, komposition via pipes) behandler processer som kombinerbare primitiver snarere end forfattede værker. Processen har ingen forfatter i kunstnerisk forstand; den har en ejer i administrativ forstand.

Unix-modellen er kraftfuld og holdbar, men den peger i den modsatte retning af piece-konceptet: mod korrekthed, komponerbarhed og systemadministration snarere end forfatterskab, iteration og udtryk.

2.5 Smalltalk-imaget og Jupyter-notebooken

Alan Kays Smalltalk [Kay and Goldberg, 1977] foreslog en anderledes enhed: *imaget*—et persistent, levende snapshot af alle objekter og deres tilstand. Imaget er ikke en fil, der skal kompileres; det er en verden, der skal bebos. Objekter sendes beskeder; miljøet reagerer. Dette er tættere på piece-konceptet end programkonceptet, men det har ikke overført sig til mainstream kreativ kodning, fordi det modstår fil-som-enhed-paradigmet i moderne styresystemer.

Jupyter-notebooken indtager en interessant mellemposition: den er et dokument (narrativ) og en proces (eksekverbare celler) samtidig. Notebooks er tættere på essays end programmer, men deres enhed er cellen, ikke helheden.

3. HVAD AC PIECES ER

Et Aesthetic.Computer piece er en enkelt .mjs- eller .lisp-fil, der eksporterer livscyklusfunktioner:

- `boot` — initialisering, kører én gang ved indlæsning,
- `paint` — rendering, kører hvert frame,
- `act` — hændelseshåndtering (input, netværk, tid),
- `sim` — simulationslogik, kører hvert frame,
- `leave` — oprydning ved afslutning.

Denne livscyklus er ikke vilkårlig. Den afbildes til perception-handling-cyklussen beskrevet af enaktiv kognitionsvidenskab [Varela et al., 1991]: en agent perciperer sit miljø (`act`), opdaterer sin interne tilstand (`sim`) og producerer et output (`paint`). Piecet er ikke en specifikation for en beregning; det er en beskrivelse af en igangværende kognitiv proces.

3.1 URL-adresserbarhed

Hvert piece er adresserbart via URL: `aesthetic.computer/piece-name`. Dette gør pieces til hukommelsesvenlige stier snarere end filer. URL-navnerummet er piece-navnerummet. Brugere opdager pieces, som de opdager musikalske værker—ved navn, ved reference, ved at navigere en samling. Det er det, der adskiller AC fra IDE'er og

sandkasser: *piecet* er socialt, før det er teknisk.

3.2 Immediate-mode renderingsmodellen

Aesthetic.Computer bruger immediate-mode grafik: *paint* kaldes hvert frame, og skærmen genopbygges fra bunden. Der er ingen bevaret scenegraf, ingen persistent DOM, ingen objektmodel. Dette er kognitivt betydningsfuldt: *piecet* er en ren funktion af tid og tilstand, ikke en akkumuleret struktur. Programmøren tænker i termer af *hvad der skal tegnes nu*, ikke *hvad der skal ændres*. Dette stemmer overens med, hvordan musikere tænker under opførelse—ikke “hvilken node holder jeg” men “hvad spiller jeg næste gang.”

3.3 Forfatterskab og iteration

Pieces har forfattere. De publiceres ved navn, tilskrives og kan fork’es via *source*-kommandoen. Når en bruger udsender *source piece-name*, modtager de en kopi af *piecet*s kildekode og bliver en ny forfatter. Dette er det musikalske koncept for at *covere*: at tage et eksisterende værk og gøre det til dit.

Iterationscyklussen—skriv, publicér, spil, observér, revidér—er tættere på musikalsk komposition eller billedkunstpraksis end softwareudrulning. McPherson and Tahiroğlu [2020] dokumenterer, hvordan computermusikprog former æstetiske resultater gennem de idiomter, de gør lette; *piece*-livscyklussen former, hvad der skabes, ved at gøre iterativ, performativ udvikling til den letteste vej.

4. PIECET SOM KOGNITIV UDVIDELSE

Clark og Chalmers argumenterer for, at kognitive processer kan udvide sig ind i eksterne værktøjer, når disse værktøjer bruges pålideligt, er tilgængelige og anerkendte [Clark and Chalmers, 1998]. En notesbog brugt til tænkning er del af det kognitive system; indholdet i notesbogen er lige så meget “i sindet” som et husket faktum.

Et *piece*, spillet regelmæssigt, bliver en kognitiv udvidelse i præcis denne forstand. *notepat* [Jeffrey, 2026b] er ikke bare et værktøj Jeffrey bruger til at lave lyde; det er en protese for musikalsk tænkning. De 401 commits til *notepat* er ikke fejlrettelser til et hjælpeprogram—de er forfininger af et kognitivt organ. *Piecet* og dets forfatter co-evolverer.

Dette er, hvad Magnusson [2010] beskriver som den epistemiske dimension af musikinstrumenter: instrumenter er “epistemiske værktøjer,” der former, hvad deres spillere kan tænke og udtrykke. Digitale instrumenter adskiller sig fra akustiske ved, at de er software—og software kan modificeres af sin bruger. Når værktøjet er et *piece*, og dets forfatter også er dets spiller, opløses grænsen mellem instrument og komposition.

4.1 Den navngivne sti som mnemonik

Normans affordance-koncept [Norman, 1988] beskriver, hvordan objekter signalerer deres mulige brug. Et URL-adresserbart *piece* afforderer memorering og tilbagevendende: navnet *notepat* er ikke bare en identifikator, men en mnemonik, en sti tilbage til en praksis. AC-navnerummet er et mnemonisk landskab. Brugere der kender *wrl*, *grid*, *clock*, *prompt* har internaliseret et kort over mulige oplevelser. Sådan fungerer musikalske kanoner: navnene på *pieces* er greb om praksisser, ikke bare etiketter på filer.

5. PIECES VS. PROGRAMMER: EN SAMMENLIGNING

	Program	Piece
Evalueringsenhed	Korrekthed	Udtryk
Primær livscyklus	Kompilér, kør, afslut	Boot, spil, forlad
Forfatterskab	Ejer (bruger/root)	Kunstner
Social enhed	Eksekverbar binær	Navngivet URL
Iterationstilstand	Debug, genudrulling	Revidér, genpublicér
Forhold til tid	Terminerer	Igangværende
Forkingmetafor	Fork (git)	Cover (musik)
Færdig når	Tests består	Aldrig (kun opgivet)

Table 1: Program vs. *piece* som kreative enheder.

6. IMPLIKATIONER FOR PLATFORMDESIGN

Piece-konceptet har konkrete designkonsekvenser for Aesthetic.Computer:

- Én fil, ét *piece*.** Ingen projektstruktur, intet byggesystem, ingen afhængigheder uden for platform-API’en. *Piecet* er selvstændigt, fordi et musikstykke er selvstændigt.
- Prompten som instrument.** AC-kommandoprompten er grænsefladen, hvorigennem *pieces* navigeres, spilles og publiceres. Den er designet til at memoreres, som et tastaturlayout—ikke konfigureres, som en GUI.
- Publicering som opførelse.** At udstede *publish* er en forfatterskabshandling, ikke en udrukning. *Piecet* træder øjeblikkeligt ind i navnerummet og er spillbart af enhver med URL’en.
- Browseren som koncertsal.** Webbrowseren [Wyse and Subramanian, 2013] er opførelsesrummet. Den er allerede til stede på enhver enhed; den er allerede social. *Pieces* spilles i browseren, ikke fordi det er teknisk optimalt, men fordi det er det mest tilgængelige opførelsessted, der eksisterer.
- Live-kodning som øvelse.** Modulindlæseren hot-

genindlæser pieces ved gem. Dette er ikke en udviklerbekvemmelighed—det er ækvivalenten til at øve i tempo: forfatteren spiller piecet, mens det ændrer sig, ikke efter.

7. KONKLUSION

At kalde interaktive programmer *pieces* er en designpåstand: den hævder, at den rigtige ramme for at tænke om kreativ software ikke er ingeniørrammen (korrekthed, udrulning, vedligeholdelse) men den kunstneriske (forfatterskab, iteration, opførelse, øvelse). Processing-skitsen fremsatte en lignende påstand i 2001. Max's patch fremsatte den i 1988. AC's piece fremsætter den igen, i en browser, med et URL-navnerum, i 2024.

Hver genindramning bærer forskellige affordances. Piece-konceptet i AC fremhæver: hukommelsesvenlige URL'er over installerbare apps, immediate-mode rendering over bevarede scenografer, livscyklusfunktioner over hændelseslyttere og covering over forking. Disse er ikke bare navngivningsvalg—de er begrænsninger, der, som Magnusson [2010] argumenterer, muliggør ved at afgrænse.

Den dybere påstand er, at software designet omkring piece-konceptet behandler *øvelse* som den fundamentale relation mellem en bruger og et program. Ikke installation, ikke konfiguration, ikke udrulning—øvelse. Piecet er noget, du vender tilbage til, forfiner og opfører. Det udvider din kognition [Clark and Chalmers, 1998] netop fordi det er stabilt nok til at blive lært og fleksibelt nok til at vokse.

Oversat fra engelsk. Originalversion tilgængelig på <https://papers.aesthetic.computer>

References

- Andy Clark and David J. Chalmers. The extended mind. *Analysis*, 58(1):7–19, 1998. doi: 10.1093/analys/58.1.7.
- @jeffrey. Aesthetic computer '26: A mobile-first runtime for creative computing, 2026a. arXiv preprint draft in repository.
- @jeffrey. notepat.com: From keyboard toy to system front door, 2026b. arXiv preprint draft in repository.
- Alan Kay and Adele Goldberg. Personal dynamic media. *Computer*, 10(3):31–41, 1977. doi: 10.1109/c-m.1977.217672.
- Thor Magnusson. Designing constraints: Composing and performing with digital musical systems. *Computer Music Journal*, 34(4):62–73, 2010. doi: 10.1162/comj_a_00026.
- Andrew McPherson and Koray Tahiroğlu. Idiomatic patterns and aesthetic influence in computer music lan-

guages. *Organised Sound*, 25(1):61–72, 2020. doi: 10.1017/s1355771819000463.

Donald A. Norman. *The Design of Everyday Things*. Basic Books, New York, 1988.

Miller Puckette. The patcher. In *Proceedings of the International Computer Music Conference (ICMC)*, 1988.

Miller Puckette. Pure data: Another integrated computer music environment. In *Proceedings of the Second Intercollege Computer Music Concerts*, pages 37–41, 1996.

Casey Reas and Ben Fry. *Processing: A Programming Handbook for Visual Designers and Artists*. MIT Press, Cambridge, MA, 2007.

Mitchel Resnick, John Maloney, Andrés Monroy-Hernández, Natalie Rusk, Evelyn Eastmond, Karen Brennan, Amon Millner, Eric Rosenbaum, Jay Silver, Brian Silverman, and Yasmin Kafai. Scratch: Programming for all. *Communications of the ACM*, 52(11):60–67, 2009.

Alan M. Turing. On computable numbers, with an application to the entscheidungsproblem. *Proceedings of the London Mathematical Society*, 42(1):230–265, 1936. doi: 10.1112/plms/s2-42.1.230.

Francisco J. Varela, Evan Thompson, and Eleanor Rosch. *The Embodied Mind: Cognitive Science and Human Experience*. MIT Press, Cambridge, MA, 1991.

Lonce Wyse and Srikumar Subramanian. The viability of the web browser as a computer music platform. *Computer Music Journal*, 37(4):10–23, 2013. doi: 10.1162/comj_a_00213.